

חירייה – אופליט שנינו סביבתי בישראל:

איגוד ערים דן לתברואה מציין בשנת 2026, שישים שנה להקמתו:

האיגוד הוקם בשנת 1966 על ידי שש הרשויות המרכזיות בגוש דן: תל אביב-יפו, רמת-גן, חולון, בני ברק, בת ים וגבעתיים, במטרה לתת מענה יעיל לפסולת המיוצרת בערים ולהוביל פתרונות מתקדמים לניהול וטיפול בפסולת למען התושבים והקהילות באזור.

במהלך שישה עשורים עבר איגוד ערים דן לתברואה, תהליך עמוק של שינוי והתחדשות. עם סגירת מזבלת חירייה, שיקום ההר והקמת פארק המיחזור חירייה למרגלותיו על ידי האיגוד, הפך הר חירייה והאזור למרגלותיו מאתגר סביבתי להזדמנות לאומית. מהלך זה ביסס את האיגוד כגוף מוביל בתחום הניהול המשולב של פסולת בישראל, הכולל תכנון, תפעול, רגולציה, מיחזור, חינוך וחדשנות סביבתית.

סגירת אתר ההטמנה הישן בחירייה ושיקומו, לצד הקמת פארק המיחזור, סימנו נקודת מפנה לאומית. מפגע סביבתי הפך לנכס אזורי, המהווה מודל לשיקום סביבתי, לשימוש מושכל בקרקע ולהובלת שינוי תפיסתי ביחס לפסולת בישראל.

בשנת 2026 מציין האיגוד 60 שנה להיווסדו, ומאז ועד היום, הוא משמש עמוד תווך בתחום הטיפול בפסולת, המיחזור והחדשנות הסביבתית באזור גוש דן ובישראל בכלל.

כיום, מפעיל האיגוד את פארק המיחזור חירייה המשתרע על פני כ-184 דונם למרגלות הר חירייה. הפארק קולט ומטפל מדי יום בכ-4,000 טונות של פסולת עירונית מעורבת, מהפחים הירוקים של כשלושים רשויות מקומיות בגוש דן וכן משלושים קבלנים פרטיים.

בפארק פועלים מתקנים מהמתקדמים בעולם לטיפול בפסולת עירונית, הכוללים תשתיות מיון, הפרדה, מיחזור והפקת אנרגיה מחומרי פסולת. הפסולת המטופלת באתר משונעת ממנו למתקני קצה בהתאם לסוג הפסולת. האתר פועל באופן הוליסטי תוך גמישות תפעולית שמאפשרת מגוון פתרונות במקום אחד.

לאורך השנים מוביל האיגוד, שינוי סביבתי גדול ומשמעותי בשוק הטיפול בפסולת בישראל, כשיעדיו העיקריים הם טיפול בפסולת המוניציפלית על סוגיה השונים תוך התייעלות ושיפור השירות לרשויות המקומיות, פיתוח פארק המיחזור ובו מתקני מיון והפרדה למיחזור ולהפקת אנרגיה מפסולת, שותפות בשיקום הר חירייה וניצול המשאבים שבאשפה המוטמנת בו.

בנוסף לתשתיות המיון והתפעול, האיגוד מקדם דיאלוג ציבורי ושינוי חברתי באמצעות המרכז לחינוך סביבתי. במרכז מתקיימים סיורים מרתקים בנושא סביבה וקיימות,

המעוררים מודעות לחשיבה סביבתית, ולקידום שינוי בהרגלי הצריכה וייצור הפסולת בקרב הציבור הרחב. המרכז מפעיל תוכניות חינוכיות, סיורים הכשרות ואירוח קהלים מגוונים ובכך תורם לטיפול דור של אזרחים, אנשי מקצוע ומקבלי החלטות בעלי אחריות סביבתית עמוקה יותר.

שנת 2026 היא לא רק ציון דרך היסטורי, אלא הזדמנות להדגיש רצף של עשייה, מקצועיות ומחויבות ציבורית. איגוד ערים דן לתברואה ממשיך לפעול מתוך אחריות לציבור באזור הצפוף בישראל, המונה למעלה משני מיליון תושבים.

עשייתו של איגוד ערים דן לתברואה, לאורך כל שישים שנות פעילותו, משקפת מחויבות ארוכת-טווח לקיימות, לשמירה על הסביבה, למתן שירות איכותי ולשיפור מתמיד של תשתיות הטיפול בפסולת. כמו כן, היא משקפת תפיסה ולפיה פסולת אינה רק בעיה תפעולית, אלא משאב שיש לנהל באופן חכם. תפיסה זו באה לידי ביטוי בהשקעה מתמשכת בתשתיות מיון מתקדמות, בהגדלת שיעורי ההשבה והמיחזור ובהפחתת היקפי ההטמנה. אחד ממקורות החוזק המרכזיים של האיגוד הוא העבודה האזורית המשותפת. שיתוף פעולה בין רשויות מקומיות מאפשר יעילות תפעולית, חיסכון במשאבים והטמעת סטנדרטים סביבתיים גבוהים, שאינם ניתנים להשגה בפעולה נקודתית של רשות בודדת.

הניסיון המצטבר של האיגוד משפיע גם ברמה הארצית, באמצעות שותפויות עם משרדי ממשלה, גופים מקצועיים, מוסדות אקדמיים ויזמים בתחום הכלכלה המעגלית. חירייה משמשת לא רק אתר תפעולי, אלא גם זירת ידע, ניסוי ולמידה.

חזון האיגוד לשנים הבאות כולל הקמת מתקן "מפרידן", מתקן מתקדם למיון פסולת, אשר צפוי לחולל שינוי משמעותי באופן הטיפול בפסולת מגוש דן ולהגדלת אחוזי המיחזור. בנוסף, לפארק מוקם מפעל למיחזור אריזות על ידי תאגיד תמיר וחברת ק.ממ, מתקן הגזם יעבור הגדלה ויתחדש ויוקם מתקן להשבת פסולת לאנרגיה (Waste to Energy) מהלך שנועד לצמצם עד לאחוזים בודדים את הטמנת הפסולת בדרום הארץ ובכך לחזק ולעגן צדק סביבתי בישראל.